

GRAU EN MITJANS AUDIOVISUALS

161113 - HISTÒRIA I ESTÈTICA DELS MITJANS

Informació general

- Curs acadèmic 2026/27
- Departament: Indústries culturals
- Tipus d'assignatura: Obligatòria
- Curs: Primer
- Trimestre: Primer
- Nombre de crèdits: 4
- Professorat:
 - Ariadna Vázquez García [<avazquezg@tecnocampus.cat>](mailto:avazquezg@tecnocampus.cat)

Llengües de docència

- Català

Presentació de l'assignatura

En aquesta assignatura es farà un recorregut pel desenvolupament històric, estètic i tecnològic dels mitjans audiovisuals. En concret, s'abordarà l'aparició i evolució de la ràdio, la televisió, Internet i els videojocs.

En aquest recorregut s'identificaran les etapes fonamentals i els autors i les obres cabdals de la història dels audiovisuals, tot relacionant-les amb el seu context històric i sociocultural. Així mateix, a partir de les característiques expressives de cadascun dels mitjans, s'aprofundirà en la descripció i interpretació dels diferents estils, gèneres, formats i contingut dels productes audiovisuals.

L'aula (física o virtual) és un espai segur, lliure d'actituds masclistes, racistes, homòfobes, trànsfobes i discriminatòries, ja sigui cap a l'alumnat o cap al professorat. Confiam que entre totes i tots puguem crear un espai segur on ens puguem equivocar i aprendre sense haver de patir prejudicis d'altres.

Competències/Resultats d'aprenentatge

Específica

- RAE 1.1 - L'estudiantat serà capaç d'identificar les etapes fonamentals, obres i autors de la història dels mitjans audiovisuals, relacionant-les amb el seu context sociocultural i ideològic.
- RAE 2.1 - L'estudiantat serà capaç de descriure els estils, gèneres i formats en els productes dels mitjans audiovisuals.
- RAE 13.3 - L'estudiantat serà capaç d'incloure mètodes de recerca en ciències socials per estudiar fenòmens socials o culturals.
- RAE 26.1 - L'estudiantat serà capaç de reconèixer la influència que exerceixen els mitjans audiovisuals en la promoció o vulneració dels drets fonamentals, la justícia social, la democràcia i el medi ambient.
- RAE 28.4 - L'estudiantat serà capaç d'interpretar l'expressió i el contingut de productes audiovisuals.
- RAE 28.5 - L'estudiantat serà capaç d'analitzar fenòmens socials i culturals relacionats amb l'audiovisual, bé com a objecte de recerca o mitjançant productes audiovisuals.
- RAE 29.1 - L'estudiantat serà capaç de reconèixer la importància dels mitjans audiovisuals per a la promoció de la diversitat cultural i lingüística.

No definides

Continguts

1. LA RÀDIO

- 1.1 Antecedents, invenció i primers passos de la ràdio
- 1.2 Consolidació de la ràdio com a mitjà i naixement dels dos grans models
- 1.3 La ràdio en temps de guerra (1918-1945)
- 1.4 La postguerra i la fi de l'edat d'or (dècada dels 50)
- 1.5 FM, música i llibertat (1960-1983)
- 1.6 De la ràdio global a la digitalització

2. LA TELEVISIÓ

- 2.1 Antecedents, invenció i primeres emissions
- 2.2 L'edat d'or (1945-1960)
- 2.3 Naixement de la televisió a Espanya
- 2.4 Satèl·lits, globalització i televisió en directe (1960-1983)
- 2.5 Liberalització i digitalització (1984-2000)
- 2.6 L'Era de la Hipertelevisió

3. INTERNET I ELS VIDEOJOCs

- 3.1 Orígens i història d'Internet
 - 3.1.1 La Guerra Freda i ARPANET
 - 3.1.2 La teoria del packet-switching, el Galactic Network i la xarxa de Baran
 - 3.1.3 El correu electrònic i la World Wide Web
 - 3.1.4 La Web 2.0
- 3.2 Orígens i història dels videojocs
 - 3.2.1 Pioners i primers arcades
 - 3.2.2 L'edat d'or i l'imperi d'Atari
 - 3.2.3 El crack de 1983
 - 3.2.4 La recuperació: Japó al rescat
 - 3.2.5 L'arribada del CD-ROM i el 3D
 - 3.2.6 L'era del joc en línia

Objectius de Desenvolupament Sostenible

- 04 - Educació de qualitat
- 16 - Pau, justícia i institucions sòlides

Activitats i Sistema d'avaluació

El sistema d'avaluació conté dues parts diferenciades: la part teòrica i la part corresponent a les activitats d'avaluació continuada.

La part teòrica (examen parcial 20% i examen final 40%), correspon al 60% de la nota final i ha de tenir una mitja ponderada igual o superior a 5 per tal d'aprovar l'assignatura. En cas contrari, i independentment de la nota de la resta d'activitats, l'estudiant suspendrà l'assignatura. La part de teoria és recuperable en període de recuperació sempre i quan l'estudiant hagi realitzat l'examen en la convocatòria ordinària.

La part d'avaluació continuada val el 40% de la nota final restant i consisteix en les següents activitats (no recuperables) amb els corresponents percentatges d'avaluació:

Activitat 1 - Quizzes de seguiment: 5%

Activitat 2 - Seminari: 5%

Activitat 3 - Puzzle (activitat vinculada a la competència transversal d'autonomia i pensament crític - CTT 5.1): 10%

Activitat 4 - Presentació oral del treball final sobre història dels mitjans locals: 20%

Per la naturalesa de l'assignatura, la qualitat de l'expressió escrita és avaluable, així doncs les faltes d'ortografia, sintaxi i puntuació seran penalitzades descomptant

0,25 punts cadascuna en els treballs escrits i 0,10 en els exàmens.

La identificació de plagi es considera una circumstància greu que pot comportar una qualificació de suspens a una activitat. En cas de detecció de plagi s'informarà a la coordinació del grau per tal que es puguin prendre les mesures disciplinàries corresponents.

Qualsevol forma de frau acadèmic serà sancionada d'acord amb la normativa d'avaluació del centre. En cas que es detectin indicis de frau, inclòs l'ús indegut d'eines d'intel·ligència artificial generativa, el professorat de l'assignatura podrà convocar l'estudiant a una entrevista individual amb l'objectiu de verificar-ne l'autoria.

Bibliografia i Recursos

- Altés, Elvira (2021). Dones a les ones. La història de la ràdio a Catalunya en la veu de les dones. Pagès Editors.
- Arboledas, Luis & Bonet, Montse (2014). The Radio in Spain: European Appearance, Franco's Legacy. Javnost-The Public, 21(4): 67-82.
- Bonet, Montse (2005). La radio española 1994-2004. Una década de consolidación y desencanto. Sphera Pública, (5), 59-70.
- Brinson, Susan (2005), From Marconi to Cop Rock. An introduction to Broadcasting history. A: Winn, Emmet & Brinson, Susan (eds), Transmitting the Past. Historical and Cultural Perspectives on Broadcasting. Tuscaloosa: The University of Alabama Press, p. 1-15.
- Castells, Manuel (2001). La Galaxia internet. Plaza&Janés.
- De la Torre, Toni. (2016). Historia de las series. Roca.
- Franquet, Rosa (2001). Història de la ràdio a Catalunya al segle XX: de la ràdio galena a la ràdio digital. Generalitat de Catalunya, Departament de la Presidència, Direcció General de Radiodifusió i Televisió.
- Navalbos, Lourdes (1998). Los efectos de la guerra de los mundos en la audiencia. Factores desencadenantes del "pánico radiofónico". Semiosfera,8, p. 119-137.
- Postman, Neil (1993). L'era del "show business". A: Divertim-nos fins a morir. Llibres de l'Index, p. 107-125.
- Baget Herms, Josep Maria (1994). Història de la televisió a Catalunya. Generalitat de Catalunya. Centre d'Investigació de la Comunicació.
- Bustamante, Enrique (2013). Historia de la Radio y la Televisión en España. Una asignatura pendiente de la democracia. Editorial Gedisa.
- Kent, L. Steve. (2016). La Gran historia de los videojuegos: de Pong a Pokémon y mucho más--?: un adictivo viaje al interior de los juegos con los que creciste y nunca has olvidado. B, Grupo Zeta.